

รายการสารานุกรมจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ครั้งที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๑

เรื่อง

พระอัจฉริยภาพด้านการอ่านของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เรียบเรียง โดย สุพัตรา ศิริวัฒน์

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เนื่องจากวันที่ 2 เมษายน เป็นวันคล้ายวันราชสมภพของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รายการสารานุกรมจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขอเฉลิมพระเกียรติพระองค์ท่าน โดยนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับพระอัจฉริยภาพและพระกรณียกิจในบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการอ่านงานห้องสมุด และงานอนุรักษ์มรดกไทย

พระอัจฉริยภาพและพระกรณียกิจประการแรกคือ ด้านการอ่านและการส่งเสริมการอ่าน นั้น เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดการอ่านและสะสมหนังสือเป็นอันมาก ดังจะเห็นได้จากบทกลอน ที่ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ในบทความเรื่อง ฉันชอบอ่านหนังสือ ซึ่งพระราชนิพนธ์เมื่อพระชนมายุ ๑๒ พรรษา ขณะที่ทรงศึกษาอยู่ในชั้นประถมปีที่ ๗ ซึ่งบทกลอนดังกล่าวมีเนื้อหาดังนี้

หนังสือนี้มีมากมายหลายชนิด

นำดวงจิตเริ่งรื่นชื่นสดใส

ให้ความรู้สำเร็จบันเทิงใจ

ฉันจึงใฝ่ใจสมานอ่านทุกวัน

มีวิชาหลายอย่างต่างจำพวก

ล้วนสะดวกค้นได้ให้สุขสันต์

วิชาการสรรมาสารพัน

ชั่วชีวิตฉันอ่านได้ไม่เบื่อเลย

จะเห็นว่าบทกลอนบทนี้ใช้คำง่าย ๆ แต่สามารถสื่อให้เห็นถึงความสำคัญของหนังสือตลอดจนแสดงให้เห็นว่าทรงโปรดการอ่านเป็นอย่างยิ่ง เป็นบทกลอนที่มีความประทับใจมาก ซึ่งบทกลอนนี้ได้พิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกในหนังสือประจำปีของโรงเรียนจิตรลดา เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๓ และได้พิมพ์เผยแพร่ในหนังสือต่าง ๆ หลายเล่ม และยังแพร่หลายมากขึ้น เมื่อห้องสมุดต่าง ๆ รวมทั้งห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี ได้เชิญไปเป็นคำขวัญเพื่อปลูกฝังส่งเสริมความใฝ่รู้และรักการอ่าน นอกจากนี้พระองค์ทรงโปรดการสะสมหนังสือ ในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศ หากโอกาสอำนวย ก็จะทรงเลือกซื้อหนังสือกลับมาด้วยเป็นจำนวนมาก พระกรณียกิจของพระองค์ท่านในด้านส่งเสริมการอ่านนั้น มีมากมาย อาทิ ในโอกาสที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเสด็จเป็นองค์

ร่วมกันทำให้สังคมก้าวไกลอ่านหนังสือได้
Let's join in making a literate world
 วิมลพร

นอกจากนี้ยังทรงเสด็จเป็นประธานในพิธีเปิดงานสัปดาห์หนังสือเป็นประจำทุกปี ซึ่งในวโรกาสที่พระองค์ทรงเจริญพระชนมายุ ๔๘ พรรษา เมื่อ พุทธศักราช ๒๕๔๖ รัฐบาลได้กำหนดให้เป็น "ปีแห่งการอ่านและการเรียนรู้" เพื่อเฉลิมพระเกียรติที่ทรงเป็นแบบอย่างของความใฝ่รู้ รักการอ่าน และเพื่อสนองพระราชดำริเรื่องการพัฒนาการอ่านในสังคมไทย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระปรีชาสามารถ ทรงสังเกตเห็นว่าการที่จะส่งเสริมการอ่านให้ประสบความสำเร็จได้นั้นห้องสมุดมีบทบาทสำคัญ ดังจะเห็นได้จากพระราชนิพนธ์เรื่อง "ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า" ได้ทรงกล่าวว่า

“ห้องสมุดเป็นสถานที่เก็บเอกสารต่าง ๆ อันเป็นแหล่งความรู้ดังกล่าวแล้ว จึงเรียกได้ว่าเป็นครูเป็นผู้ชี้แนะให้เราแก้ปัญหา วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ใฝ่รู้สิ่งควรรู้อันชอบด้วยเหตุผลได้”

“ข้าพเจ้าอยากให้เรามีห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับประชาชน หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่า สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็นวัยเรียนรู้ เด็ก ๆ ส่วนใหญ่สนใจจะทราบเรื่องราวต่าง ๆ แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่าทั้งเนื้อหาก็เนื้อหา และรูปภาพให้เขาอ่าน ให้ความรู้ความบันเทิง เด็ก ๆ จะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ ที่รอบรู้ มีธรรมะประจำใจ มีความรักบ้านเมือง มีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร”

และพระราชดำรัสในการเสด็จเป็นองค์ประธานในการเปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติมีความตอนหนึ่งว่า

“... หนังสือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการอ่าน การใช้ภาษา การคิดและเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การส่งเสริมเยาวชนให้รักการอ่านสมควรสนับสนุน แต่ในท้องถิ่นห่างไกล เยาวชนไม่มีโอกาสได้อ่านหนังสือเพราะขาดห้องสมุด การส่งเสริมการอ่านจึงควรขยายแวดวงไปให้ถึงคนเหล่านี้ด้วย เพื่อให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสเรียนรู้จากหนังสือ อันจะทำให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง...”

พระองค์จึงทรงส่งเสริมและสนับสนุนกิจการต่าง ๆ ของห้องสมุด โดยทรงรับสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยไว้ในพระราชูปถัมภ์ และทรงเสด็จพระราชดำเนินมาเปิดงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปีและประชุมวิชาการในหลายวาระ

นอกจากนี้ยังได้พระราชทานพระราชดำริให้กรมการศึกษานอกโรงเรียน จัดตั้งห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี ในวาระที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๓ รอบ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๔ พร้อมทั้งปรับปรุงห้องสมุดประชาชนครบทุกอำเภอรวมทั้งสิ้นกว่า ๒๗๐ แห่ง ทั่วประเทศ ดังนั้นท่านผู้ฟังที่สนใจที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม สามารถไปใช้บริการได้ค่ะ

ในส่วนพระองค์นั้นได้ ทรงพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทรงจัดตั้งห้องสมุดส่วนพระองค์ที่อาคารชัยพัฒนา ทั้งยังทรงพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนโดยรอบโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ที่เขาชะโงก จังหวัดนครนายก

นอกจากนี้พระราชกรณียกิจที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ทรงกำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ คือโครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า จัดตั้งขึ้นเพื่อรวบรวมสารสนเทศพระราชประวัติสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ในฐานะสมเด็จพระบรมราชเทวีในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งทรงงานหลายด้านเพื่อส่วนรวม อาทิ ทรงริเริ่มหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ตั้งแต่ยังต้องใช้เกวียนเป็นพาหนะ ทรงตั้งโรงพยาบาลสมเด็จพระศรีราชา เป็นต้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งขึ้นเพื่อการค้นคว้า จัดแสดงพระราชประวัติในรูปของพิพิธภัณฑ์ นิทรรศการ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออื่นๆ เป็นการเฉลิมพระเกียรติให้มหาชนได้ประจักษ์ เพื่อนุรักษ์พระตำหนักใหญ่ที่ประทับ ณ วังสระปทุมให้เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม และเพื่อเพิ่มแหล่ง ท่องเที่ยวและแหล่งศึกษาด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในประเทศไทย

นอกจากนี้วังสระปทุมยังเป็นสถานที่สำคัญของพระราชวงศ์และของชาติ ในอดีตเคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จสวรรคต ตราบจนเสด็จสู่สวรรคาลัย แล้วยังเป็นที่ประทับของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และเป็นที่ประทับเมื่อครั้งทรงพระเยาว์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช รวมทั้งเจ้านายฝ่ายในอีกหลายพระองค์ และที่วังนี้ยังเป็นสถานที่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเข้ารับพระราชทานน้ำสังข์จากสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าด้วย จึงเป็นวังที่มีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ขอประเทศไทย

เมื่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเสด็จสวรรคตแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานวังสระปทุมให้เป็นที่พักของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อเสด็จมาประทับที่นี้ทรงระลึกถึงพระราชปรารภแห่งพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวว่า วังสระปทุมเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ชาติและประวัติแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ควรรักษาไว้ให้ยั่งยืนสืบไป จึงทรงจัดการตั้งพิพิธภัณฑสถานขึ้นสนองพระราชดำริ และทรงตั้งพระทัยที่จะน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสที่ทรงมีพระชนมพรรษาครบ ๘๐ พรรษา ซึ่งคณะกรรมการก่อตั้งพิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าในวังสระปทุม ได้จัดพิมพ์ ไคอาร์ริบบัพิเศษ จำหน่ายเพื่อนำรายได้สมทบทุนก่อตั้งพิพิธภัณฑสถานดังกล่าว ในไคอาร์ริบบัพิเศษนี้ มีเรื่องราวและเนื้อหาสาระและเกร็ดความรู้ที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

ไคอาร์ริบบัเล่มแรกออกจำหน่าย ประจำปี ๒๕๔๕ เป็นเรื่อง "สัตว์เลี้ยงในวังสระปทุม" มีขนาด ๑๗ X ๒๔ เซนติเมตร พิมพ์ ๔ สี ภายในเล่มมีลายพระหัตถ์พระราชนิพนธ์ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล่าถึงสัตว์ต่าง ๆ ในวังสระปทุม เช่น กิ้งกือที่มีมากมาย อันเป็นที่มาของ "กิ้งกือทรงนับ" หรือ "ป่าเบ็ช" ชาววังสระปทุมอาวุโสผู้รักสัตว์และชอบให้อาหารเป็ด รวมถึงกระรอก ที่มีหลายสีวิ่งอยู่บนสายไฟและยอดไม้ สัตว์ประเภทสัตว์เลี้ยง เช่น นกนางแอ่น นกกระจ่างหัวขวาน นกขมิ้นเหลืองอ่อน ค้างคาวฝูงใหญ่ อึ่งอ่าง กบ เขียด คางคก ที่ชอบร้องเพลงประสานเสียงอยู่ในท่อ ขุน แมลงวัน ปลาสด ปลาทอง ปลาชะโด เป็นต้น พร้อมลายเส้นการ์ตูนฝีพระหัตถ์ประกอบเรื่อง

นอกจากนี้ยังมีภาพถ่ายชุดสุนัขทรงเลี้ยงพันธุ์ต่าง ๆ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งมีอยู่ ๕ สายพันธุ์ คือ ฟอกซ์เทอร์เรีย ขดลวด (Wire-haired Fox Terrier) ลาบราดอร์รีทริฟเวอร์ (Labrador Retriever) โกลเด้นรีทริฟเวอร์ (Golden Retriever) มินิเจอร์พุดเดิ้ล (Miniature Poodle) และเซนต์เบอร์นาร์ดี (Saint Bernard) รวมทั้งสิ้น ๒๑ สุนัข ในเครื่องแต่งตัวและอิริยาบถที่น่ารัก น่าเอ็นดูมากมายหลายภาพ พร้อมประวัติตามลำดับที่เข้ามาอยู่ในวังสระปทุม อาทิ

"เป๊าะฮวยอิว" สุนัขพันธุ์เซนต์เบอร์นาร์ดี เพศเมีย ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน มินิสัยเรียบร้อยอ่อนน้อมถ่อมตน ชอบคลุกคลีกับสุนัขพันธุ์เล็ก "ทิฟฟี่" พันธุ์ฟอกซ์เทอร์เรียขดลวด เพศผู้ สุนัขตัวแรกที่ เข้ามาอยู่ในวังสระปทุม ชอบแสดงออกและชอบเป็นจ่าฝูง จะมีความสุขมากถ้าใครชมว่า "ทิฟฟี่เก่ง"

"วิกค์" พันธุ์ลาบราดอร์รีทริฟเวอร์ เพศเมีย ผู้ไม่ชอบว่ายน้ำ แต่เวลาลงน้ำแล้วว่ายน้ำเร็วที่สุด

"วาเบ็กซ์" พันธุ์โกลเด้นรีทริฟเวอร์ หน้ารับแขก ยิ้มเก่งจนได้รับฉายา "ฝ่ายต้อนรับประจำวังสระปทุม" ทั้งยังชอบ ถ่ายรูปและวางท่าเหมือนนางแบบ แต่ชอบทำหูทวนไปด้านหลังจนมองดูคล้ายหัวล้าน

"กะละแม" พันธุ์มินิเจอร์พุดเดิ้ล ขนสีน้ำตาลช็อคโกแลต ผู้มีดวงตาดำกลมโตใสชื่อ ไร่เรียง เป็นต้น

ต่อมาในปี ๒๕๕๐ ได้จัดทำไคอาร์ริบบัพิเศษ มีชื่อว่า "ครัววังสระปทุม" สมเด็จพระเทพ

และมีกลุ่มพระสหายเป็นผู้คอยติชม

ตำรับอาหารทั้ง ๑๒ ตำรับใน “ครัวสระปทุม” ทำง่าย ๆ และมีคุณค่าทางโภชนาการ เช่น มัตสยาเกษียรสมุทร (ปลาช่อนอบ) กุ้งบ่อมรกต (กุ้งเผาสาหร่าย) ผักพริกอ่อน ยาพอกหัวเด็ก ผักโคมปั่นก้อนอบ ซุปฟักทองวัดเตนเมียร์ พายฟักทอง ขนมรวงผึ้ง หมู เนื้อเสียบไม้ปิ้ง ไก่ نابกระตะอาหารแต่ละตำรับ ทรงเล่าความเป็นมาและ ทรงอธิบายการเตรียมเครื่องปรุงและวิธีทำอย่างละเอียด มีพระฉายาลักษณ์แสดงการประกอบอาหารเป็นขั้น ๆ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย และที่พิเศษคือมีตำรับอาหารดั้งเดิมของวังสระปทุม ๒ ตำรับ คือ Boston Baked Beans และ Boston Brown Bread ซึ่งเป็นพระกระยาหารที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรด และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงปรุงพระราชทานตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ซึ่งเป็นอาหารที่พระราชทานแจกของวังสระปทุมอยู่เป็นประจำ

นอกจากนี้ในเล่มยังมีพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ขณะทรงเข้าครัวทำอาหารเอง และของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขณะทรงประกอบอาหาร ณ ครัววังสระปทุมอีกด้วย

สำหรับในปีนี้ “ในร่มเงาวังสระปทุม” เป็นสมุดบันทึกเล่มใหม่ล่าสุดที่ มูลนิธิสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า โดยขอพระราชทาน ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงบันทึกภาพสิ่งต่าง ๆ ในวังสระปทุมซึ่งเปรียบเสมือนแหล่งธรรมชาติ กลางใจเมือง มีความสดชื่น ร่มรื่น มีความสุข และมีความเป็นบ้าน รวบรวมความน่ารักและอบอุ่น สมุดบันทึก เล่มนี้ประกอบด้วยภาพกว่า 150 ภาพที่คัดเลือกมาจาก ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ สมเด็จพระเทพฯ ที่ทรงบันทึก ระหว่างที่ทรงพระดำเนินออกกำลังพระวรกายในยามเช้า เช่น ภาพในพระตำหนักใหม่ชื่อ “สิ่งสาราสัตว์เฝ้าบันได” ภาพความร่มรื่นของพรรณไม้ ความสวยงามของดอกบัว เช่น บัววิกตอเรีย บัวหลวง บัวสายต่างๆ ดอกไม้นานาพันธุ์ที่สวยงามและหายาก ภาพผีเสื้อที่กำลังคุดน้ำหวานจากดอกไม้ ภาพความอุดมสมบูรณ์ของผลไม้ชนิดต่าง ๆ ภาพความน่ารักแสนซนของเหล่าสุนัขทรงเลี้ยงในระหว่างที่ตามเสด็จ เช่น เป๊าะฮวยอิวที่กำลังดื่ม “น้ำรากบัว” ภาพสุนัขขณะวิ่งตามเสด็จและลงเล่นน้ำอย่างสนุกสนานใน “อ่างบัว” ภาพแมวที่พากันออกมารับเสด็จและยั้วเยี้ยสุนัขให้ไล่กวาดจนต้องหนีขึ้นต้นไม้ เป็นต้น พร้อมพระราชนิพนธ์คำบรรยาย ถ่ายทอดเรื่องราว อันน่าประทับใจ และบรรยากาศภายในวังอันแสนอบอุ่น

ท่านผู้ฟังเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมาในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๑ มีพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เล่มล่าสุด เรื่อง **ไทยทำ ไทยกิน กับชาวฝรั่ง** ออกจำหน่ายซึ่งรายได้จากการจำหน่ายจะนำสมทบทุนก่อตั้งพิพิธภัณฑ์สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ณ พระตำหนักใหญ่ ในวังสระปทุมเช่นกัน

ทั้งนี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล่าที่มาของพระราชนิพนธ์เล่มดังกล่าวว่า ทรงไปอยู่ที่เมืองตูร์ (Tours) ประเทศฝรั่งเศส ประมาณ ๒ อาทิตย์ (ผู้รับบอกว่าไม่ควรใช้ อาทิตย์ ควรใช้คำว่าสัปดาห์) พักอยู่บ้านสุภาพสตรีชาวฝรั่งเศส อายุ ๖๐ ปีเศษชื่อมาดามนิโกล เดอมองเด็กซ์ นิโกลเป็นคนชอบทำอาหาร เสนอว่าจะทำกับชาวฝรั่งเศสให้ข้าพเจ้าเป็นครั้งคราว นอกจากนั้นข้าพเจ้าจะทำกินเองหรือหาทางจัดการตัวเอง ซึ่งไม่น่าลำบาก เพราะข้าพเจ้าฟังและพูดภาษาฝรั่งเศสได้ดีกว่าภาษาจีนและเยอรมัน เอาแต่จริงนิโกลทำอาหารให้ทุกวันและทุกมื้อ ทรงฟังในความสามารถของเธอ จึงถามวิธีทำและถ่ายรูปอาหารเอาไว้ทุกจาน นิโกลยังใจดีเขียนตำราอาหารเหล่านี้ใส่สมุดพกกลับมาลองทำ ซึ่งทุกครั้งที่ทรงทำอาหารจะทรงจดวิธีการและถ่ายรูปเอาไว้ด้วย ทรงเล่าว่าพระองค์ทำกับชาวฝรั่งเศสได้ร้อย ซึ่งคนอื่นๆ ที่มาชิมก็ชมกันถ้วนหน้า จึงขอเผยแพร่ให้ทุกท่านที่ชอบอาหาร ทดลองทำรับประทานเอง ซึ่งในตำราเล่มนี้มีอยู่ตำราเดียว คือยำเกสรชมพูที่เป็นอาหารไทยขนานแท้ ทรงนำมาใส่ไว้ด้วย ถือว่าเป็นการแสดงฝรั่งไทยสามัคคีก็แล้วกัน

สำหรับอาหารฝรั่งเศสที่ทรงนำมาเผยแพร่ในครั้งนี้ มีหลายอย่างทั้งคาวและหวานล้วนน่ารับประทาน เช่น มูสชีอกโกแลต ปลาเคี้ยวคราดซอสมะเขือเทศและข้าวสามอย่าง กระต่ายผัดเห็ดขามปึ้ง ซุปหัวหอม ขนมนวานิลลา ไก่วงซอสมิตราร์ด โบราณ หอยแมลงภู่มักกับซอสมอนซอสไวน์ ไก่เมืองบาสก์ ผลไม้แห้งรวมดัมไวน์จีนอง รวมทั้งอาหารไทยขนานแท้อีกหนึ่งอย่างคือ ยำเกสรชมพู ซึ่งทรงนำมารวบรวมไว้ด้วย ในรูปแบบหนังสือปกแข็งพิมพ์สี่สีสวยงามตลอดเล่ม จำหน่ายราคาเล่มละ 200 บาท ออกจำหน่ายวันที่ ๒ เมษายนนี้ โดย บริษัท อมรินทร์ บুক เซ็นเตอร์ เป็นผู้จัดจำหน่าย

ไดอารี่ฉบับพิเศษทั้ง ๓ เล่มและพระราชนิพนธ์ **ไทยทำ ไทยกิน กับชาวฝรั่ง** นั้นขอแนะนำให้ท่านที่เป็นนักอ่าน นักสะสม ซื่อไว้ประจำหิ้งหนังสือที่บ้านนะคะเพราะแค่เปิดดูภาพก็ชื่นใจแล้ว ยังมีส่วนโดยเสด็จพระราชกุศลในการก่อตั้งพิพิธภัณฑ์วังสระปทุม อีกด้วย

บรรณานุกรม

กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, คุณหญิง. (2546). สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เจ้าฟ้านักวิชัยและนักปราชญ์ สกุลไทย ฉบับที่ 2529 ปีที่49 ประจำวันอังคารที่ 8

เมษายน 2546.

สิรินธร. (2549). *Diary 2549/2006 สัตว์เลี้ยงวังสระปทุม*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

- สิรินธร. (2550). *Diary 2550/2007 ครีวสระปทุม*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สิรินธร. (2551). *ในร่มเงาวังสระปทุม : ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สิรินธร. (2551). *ไทยทำ ไทยกิน กับข้าวฝรั่ง*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.